

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

*Vesting Nielsen
B. Myrland*

MARIBO
PRIVATE REALSKOLE

1871 - 1946

Onsdag, den 23. August 1871 begyndte Maribo private Realskole med 8 Drengene som Elever og den 29-aarige cand. phil. Chr. Møller som Bestyrer og eneste Lærer i en af Stuerne i den nuværende Midterbygning, der tillige var Bestyrerbolig.

Realskolen blev hurtigt anerkendt paa Grund af Chr. Møllers ubestridelige Dygtighed, og den 23. August 1887 blev en ny Skolebygning (mod Øst) med Byens første Gymnastiklokale taget i Brug. Der ansattes dygtige Lærerkrafter, efterhaanden som Elevtallet forøgedes, og den første Præliminæreksamen afholdtes ved Skolen i 1889.

I 1899 overdrog Chr. Møller Ledelsen til sin Sviger søn A. Rohde, der var en kultiveret Personlighed med æstetiske og personlige Interesser.

1903 blev Skolen overtaget af den 26-aarige L. M. Hansen, der gennemførte Mellemskoleordningen og en stærkere Klassedeling paa en saa udmærket Maade, at Interessen for Skolen steg baade i Byen og Oplandet. Der blev bygget ny Gymnastiksal i Haven. Elevtallet var i 1903 — 90, men talte snart 150. Et Forsøg paa at oprette Gymnasium mislykkedes, efter at to Hold Dimittender var ført frem til Artium.

1. August 1914 overtog F. Lindholm Skolen, hvor Elevtallet steg til ca. 170 Elever, bl. a. paa Grund af de økonomisk gode Tider, men allerede

18. Oktober 1919 blev Skolen overtaget af J. Frandsen, der resolut satte Skolepengene op, hvilket medførte større Stabilitet i Skolens Økonomi, og hans vindende Væsen medførte, at Tilgangen til Skolen holdt sig nogenlunde tiltrods for de økonomisk daarligere Tider.

1. Januar 1924 overdroges Skolen til J. K. Jørgensen, der underkastede Skolens Bygninger, der paa Grund af de hyppige Bestyrerskifter var blevet forsømt, en omfattende Restauration, og paa Hjørnet af Torvegade—Søndergade opførtes 1932 en Nybygning. Skolebestyrer Jørgensens Initiativ og udmærkede Arbejde i Skolens Tjeneste vil være velkendt af Egnens Beboere.

I August 1940 overtoges Skolen af A. Bjerger, der samtidig var ansat i Grønlands Styrelse, og som regnede med at bestyre Skolen under Krigen for derefter igen at fortsætte sit Arbejde i Grønlands Skolevæsen.

Da der i 1944 var Udsigt til Krigens snarlige Afslutning, solgte han Skolen til den nuværende Bestyrer, der i 1945 ligeledes købte Frk. M. Harries Skole. Efter Ombygning og Restaurering af Lokaler i Kaj Munks Gade blev Eleverne fra Harries Skole flyttet til Realskolen, der nu har 10 fortløbende Klasser.

Skolens Maal har gennem skiftende Tider og under forskellige Bestyrere vel stadig været nogenlunde, som Kaj Munk i sine Erindringer har givet Udtryk for:

»Der var noget morgenfrisk, noget aarle over Skolearbejdet i Maribo private Realskole. Skolen saa sin Opgave i at fortælle os Børn, hvor rigt Livet er. Fysik, Kemi, Botanik, Historie, Sprog, Religion — det var ikke kedelige Fag, nej, vi gik paa Opdagerfærd i Tilværelsens endeløse Rige....

*Mareridt? Nej, saa min Sandten!
Tror du det, tro om igen!
eller giv din Lærer Udskæld
og dig selv, min lille Ven!
Skolegang, det er at drage
med paa Tøgt, Opdagerfærd
for de Tusinder af Gaader
i den store Verden her,
stor i stort og stor i smaal,
at saa fundet og lagt blot.*

*»Stenens Slummer, Plantens Drømme,
Dyrets Vaagnen, Mandens Sjæl«,
alle Gaader maa du storme,
kun foran den sidste — knæl!
Tys, der dirrer i dit Hjerte,
ved jeg, en usynlig Streng.
Sans kun vaagent alt det spredte,
tro den skjulle Sammenhæng.
Til at finde Livets Vej,
Barn, skal Skolen hjælpe dig«.*

Skolens Ordning

Maribo private Realskole optager Elever fra 6 Aars Alderen. Den bestaar af følgende Afdelinger:

1) En Underskole, der er 5-aarig.
 2) En Mellem-skole, i hvis I. Klasse Eleverne optages fra—13 Aars Alderen, og hvis IV. Klasse slutter med Mellem-skoleeksamen.

3) En Realklasse, der slutter med Realeksamen.

14 Elever bestod i Sommeren 1945 Realeksamen og 16 Mellem-skoleeksamen.

I Aar indstiller sig til Realeksamen 8 Elever og til Mellem-skoleeksamen 14.

Elevtallet udgjorde den 1. Maj 1946: 188 Elever, heraf gik 79 i Mellem-skolen og Realklassen, 109 i Underskolen.

Af Hensyn til Toggangen er Undervisningstiden lagt saaledes, at Togeleverne kan naa Skolen til Undervisningstidens Begyndelse — og Togene, der afgaar fra Maribo om Eftermiddagen. Efter de fire første Skoletimer holdes der fri i 35 Minutter, saaledes at de nærmestboende kan spise Middagsmad i Hjemmet. Ministeriet har modsat sig en Forlængelse af dette Frikvarter. Iøvrigt maa Eleverne ikke forlade Skolen i Skoletiden uden Tilladelse.

Ferier og Fridage vil i Reglen blive givet efter Ministeriets Bestemmelser derom for den højere Skole. Ønskes en Elev fri uden for Ferierne, udbeder Skolen sig Meddelelse derom forud ved Brev eller Telefon; men Forældrene anmodes indtrængende om ikke at bede en Elev fri, uden at der foreligger aldeles tvingende Grunde, da Forsømmelse ikke alene skader vedkommende Elev, men Undervisningen i det hele. Sygdom eller andet lovlig Forfald bedes ligeledes altid meddelt Skolen.

Penge eller Sager af Værdi maa ikke ligge i Overtøjets Lommer eller i Tasker.

Har en Elev mistet noget, maa det straks meldes til en af Lærerkæfterne.

Af Hensyn til Forbindelsen med Hjemmene faar Eleverne ca. 6 Gange i Aarets Løb deres Karakterbog med Standpunktskaraktererne i de forskellige Fag med hjem. Den underskrevne Karakterbog tages med til Skolen igen i Løbet af en Uge.

Skal en Elev for længere Tid fritages for Gymnastikundervisningen kræves der ifølge ministeriel Bestemmelse en Lægeattest.

Konfirmationsforberedelsen

Undervisningsplanen er lagt saaledes, at der indtræder mindst Forstyrrelse i Undervisningen for de Elever, der gaar til Præst i Slutningen af III. og Begyndelsen af IV. Kl. (Efteraarskonfirmation).

Flidspræmier og Gaver

Skolen har med Tak modtaget forskellige Præmier til Uddeling blandt Eleverne fra en taknemlig Fader, der ikke ønsker sit Navn nævnt og fra Byens Boghandlere.

Flv. Lods Løje, Bandholm, har til Skolens Samlinger skænket Sværdet af en Sværdfisk, forskellige Koraller, Konkyljer og Skildpaddeskjold.

Bogholder Ove Nielsen har indbetalt 10 Kroner til Skolens Fanefond.

Isenkrammer Hjerting har givet en Læderbold til Langbold.

Skolepengene

betales i 11 maanedlige Rater. De betales forud i Begyndelsen af hver Maaned med Undtagelse af Juli og medbringes af Eleverne i lukket Konvolut, forsynet med Elevens Navn, Klasse og Angivelse af det indlagte Beløbs Størrelse.

Raterne udgør for Elever i:

1. Underklasse	.....	12 Kr.
2. Underklasse	.....	14 -
3. Underklasse	.....	16 -
4. Underklasse	.....	18 -
5. Underklasse	.....	20 -
Mellem- og Realklasserne	.....	24 -

Brændselspengene udgør 30 Kr. ialt for Elever i Mellem-skolen, 25 Kroner for Elever i 5. og 4. Klasse og 20 Kroner for Elever i 3., 2. og 1. Klasse. Dog betaler ingen Familie for mere end 2 Elever.

Eksamensgebyr, der er fastsat til 30 Kroner, betales ved Indmeldelse til Mellem-skole- og Realeksamen.

For velbegavede Elever, hvis Forældre er ubemidlede, har Staten, Kommunerne, Lollands Spare- og Laanebank og Skolen stillet nogle delvise og hele Fripadser til Raadighed. De kan søges ved Henvendelse til Skolens Bestyrer.

Udmeldelse maa ske med fuld Maanedes Varsel, saaledes at der betales Skolepenge for den Maaned, hvori Udmeldelsen finder Sted, og den følgende.

Skoletandpleje

Maribo Amts Udvalg for Skolehygiejne, der har rettet Henvendelse til Amtets Kommunalbestyrelser om at yde Tandpejehonorar til de Børn, som overflyttes fra en Kommuneskole, hvor de har deltaget i Skoletandplejen, til en Eksamensskole, har modtaget Tilsagn om, at dette Honorar ydes fra følgende Kommuner:

Maribo, Birket, Dannemarre, Døllefjelde-Musse, Herredskirke-Lille Løjtøfte, Holeby-Bursø, Hunseby, Kettinge-Bregninge, Købelev, Majbølle, Radsted, Skovlænge-Gurreby, Stokkemarke, Tillitze, Tirsted-Skørninge-Vejleby, Vaabensted-Engestofte, Vestenskov, Østøfte,

Falkerslev, Gunslev, Horbelev, Karleby-Horreby-Nr Ørslev, Nr. Alslev, Sdr. Alslev, Sdr. Kirkeby, Stadager-Nr. Kirkeby og Ønslev-Eskildstrup (samt Fuglse-Kronge i særlige Tilfælde efter Ansøgning).

Skolens Lærere og Fagfordelingen

i det forløbne Aar:

Lærer T. Bak: Naturhistorie, Dansk, Gymnastik og Sang.

Forskolelærerinde Frk. J. Bolwig: Dansk, Regning, Historie, Geografi og Skrivning.

Lærerinde Fru A. Gutz: Regning, Geografi, Historie.

Lærerinde Fru L. Hjerrild: Dansk, Regning, Religion, Haandarbejde og Gymnastik.

Faglærerinde Frk. H. Krøll: Engelsk, Fransk, Tysk og Gymnastik.

Lærer S. Pedersen: Regning, Matematik og Fysik.

Faglærerinde Frk. K. M. Sahl: Dansk, Regning og Historie.

Lærer A. Staunstrup: Geografi, Historie, Skrivning og Tegning.

Skolebestyrer B. Hjerrild: Dansk, Religion, Naturhistorie og Tegning.

Vikarer: Fru K. Ringtved, Fru C. Skafte, Fru I. Thorø Larsen.

Karakterernes Talværdi og Betydning

ug 15, ug ÷ $14\frac{2}{3}$:	det udmærkede
mg + $14\frac{1}{3}$, mg 14:	det afgjort gode
mg ÷ $13\frac{1}{3}$:	det i det hele tilfredsstillende
g + $12\frac{2}{3}$:	det jævnt forsvarlige
g 12:	det jævne
g ÷ $10\frac{2}{3}$:	det jævnt tarvelige
tg + $9\frac{1}{3}$, tg 8, tg ÷ 5 ¹ :	det ringe
mdl. + $2\frac{2}{3}$, mdl. 2:	det meget daarlige
slet ÷ 16:	det ganske uantagelige

Til at bestaa Mellemskoleeksamen kræves mindst 10,75 i Gennemsnit af baade Aars- og Eksamenskarakter, til Realeksamen kræves 11,00.

Skoleaaret 1945—46

15. August: Skoleaaret begynder. I Samarbejde med Frk. M. Harries Skole oprettes 5 selvstændige Underklasser.

23. August: Turen til Bogø mislykkes paa Grund af Motorskade. I Stegét „Skovtur“ til Sportspladsen ved Søen.

9. September: Stiftsskolemøde i Maribo.

3. Oktober: Indledes et 10 Timers Bibliotekskursus for IV. Mellem- og Realklassen.

15. Oktober: Efteraarsferie en Uge.

2. November: Skolens Elever og Lærerkræfter tuberkuloseundersøges. — I November ombygges Gymnastiksalens Omklædningsrum.

1. December: Adventskransens første Lys tændes, derefter et nyt Lys hver Uge i Julemaaned.

20. December: Det ny Orgel tages i Brug ved Morgensangen.

22. December: Juleafslutning i Klasserne og Gymnastiksalen.

I Januar indrettes 3 ny Skolelokaler i Realskolen, saaledes at Eleverne fra Harries Skole den 1. Februar kan flytte ind her.

12. Februar: Gymnastikinspektion.

22. Februar: Skolefest paa Olsens Hotel. Der opføres „Serenden“, „Paa Kastelsvolden“ og „Sømandsdansen“. Samme Aften stiftende Generalforsamling i „Maribo private Realskoles Elevsamfund“.

Aaret igennem har der i Naturhistorietimerne været vist Lysbilleder til Brug ved Undervisningen samt foretaget forskellige Eksekursioner dels paa Stiftsmuseet og dels i Naturen.

Desuden har der været afholdt „Forældredage“ i 1. og 2. Underklasse med Timer i Dansk og Regning for at fremme Samarbejdet mellem Hjem og Skole.

Bogliste for det kommende Skoleaar

1. Underklasse.

Svanebogen og Svanemappen. Friis Petersen: Den ny Regnebog I.

1. Mellemskoleklasse.

Martensen og Paulli: Bibelhistorie. Balslev: Luthers Katekismus. Salmebogen. Aug. Lerche og Edv. Hansen: Dansk Stil med Sproglære I. Hans I. Hansen og Th. Heltoft: Dansk Læsebog I. Vilh. Ludvigsen: Dansk Skoleordbog. Jespersen og Sarrauw: Engelsk Begynderbog. Friis Petersen og Jessen: Mellemskolens ny Regnebog I. Hvass og Jørgensen: Zoologi for Mellemskolen I. Axel Nielsen: Naturhistoriske Tegne- og Arbejdsbøger I, II, III. Balslev og Simonson: Botanik I. Andersen og Vahl: Geografi for Mellemskolen I. Atlas. Sundorph: Fysik for Mellemskolen I. Buchreitz og Rosing: Historie I.

Eksamen Maj—Juni 1946

Den skriftlige Eksamen afholdes i Dagene 13.—20 Maj med følgende Censorer:

Dansk, skriftlig: Realskolelærer E. Grønlund, Skærbæk,

Lektor A. Willer, Horsens,

Inspektør, Magister I. Jeppesen, Charlottenlund.

Engelsk, skriftlig: Lærerinde Fru C. Poulsen, Aabybro,

Lektor K. Bredsdorff, Hillerød.

Regning og Matematik, skriftlig. Skolinspektør N. J. Hundahl, Svendborg,

Lektor E. Rønnau, København.

Tegning: Realskolelærer H. Hellesen, Saxkjøbing.
 Skrivning: Lærer Lundbo, Maribo.
 Haandgerning: Lærerinde Fru Rasmussen, Maribo.

Mundtlig Realeksamen

- Tirsdag, den 28. Maj Kl. 14. Fransk. Censor: Adjunkt Sejer
 Johansen, Maribo.
- Lørdag, den 1. Juni Kl. 9. Regning og Matematik.
 Censor: Kommuelærer A. C. Larsen, Nysted.
- Tirsdag, den 4. Juni Kl. 14. Engelsk. Censor: Skolebestyrer
 Hirshals, Horslunde.
- Torsdag, den 6. Juni Kl. 8. Historie. Censor: Magister
 I. Jeppesen, Charlottenlund.
- Tirsdag, den 11. Juni Kl. 9. Geografi. Censor: Realskolelærer
 Hellesen, Saxkjøbing.
- Torsdag, den 13. Juni Kl. 13. Tysk. Censor: Kommuelærerinde
 Frk. A. Nielsen, Randers.
- Lørdag, den 15. Juni Kl. 13. Naturlære. Censor: Kommuelærer
 E. Schlätzer, København.
- Tirsdag, den 18. Juni Kl. 14. Naturhistorie. Censor: Kommuelærer
 C. E. Carlsen, Rødby.
- Torsdag, den 20. Juni Kl. 9. Dansk. Censor: Kommuelærer
 Orloff Jørgensen, København.

Mundtlig Mellemskoleeksamen

- Lørdag, den 1. Juni Kl. 14. Regning og Matematik. Censor:
 Kommuelærer A. C. Larsen, Nysted.
- Tirsdag, den 4. Juni Kl. 9. Engelsk. Censor: Skolebestyrer Hirshals,
 Horslunde.
- Torsdag, den 6. Juni Kl. 10. Historie. Censor: Magister
 I. Jeppesen, Charlottenlund.
- Torsdag, den 13. Juni Kl. 8. Tysk. Censor: Kommuelærerinde
 Frk. A. Nielsen, Randers.
- Lørdag, den 15. Juni Kl. 8. Naturlære. Censor: Kommuelærer
 E. Schlätzer, København.
- Tirsdag, den 18. Juni Kl. 9. Naturhistorie. Censor:
 Kommuelærer C. E. Carlsen, Rødby.
-

Aarsprøven 1946

Onsdag den 12. Juni.

- Kl. 8³⁰: III. II. I.: Skriftlig Prøve i Dansk
 Kl. 13 : 4. 3.: Mundtlig Dansk.

Torsdag den 13. Juni.

- Kl. 8³⁰: III. Fysik. II. Regning og Matematik. I. Dansk.
 Kl. 13 : 4. 3.: Mundtlig Regning.

Fredag den 14. Juni.

- Kl. 8³⁰: III. II. I.: Skriftlig Prøve i Regning.
 Kl. 13 : 4. Historie. 3. Religion.

Lørdag den 15. Juni.

Valdemarsdag. Hele Skolen (undtagen Realen og IV.) har fri.

Mandag den 17. Juni.

- Kl. 8³⁰: III. Engelsk. II. Geografi. I. Fysik.
 Kl. 13 : 5. 4. 3.: Skriftlig Prøve i Dansk (Optagelsesprøve).

Tirsdag den 18. Juni.

- Kl. 8³⁰: III. Regning og Matematik. II. Tysk. I. Geografi.
 Kl. 13 : 5. 4. 3.: Skriftlig Prøve i Regning. 2. 1. Dansk.

Onsdag den 19. Juni.

- Kl. 8³⁰: III. Tysk. II. Historie. I. Regning.
 Kl. 13 : 5. Naturhistorie. 4. Geografi. (Optagelsesprøve i mundtlige Fag).

Torsdag den 20. Juni.

- Kl. 8³⁰: III. Naturhistorie. II. Dansk. I. Engelsk.
 Kl. 13 : 2. 1. Regning.

Fredag den 21. Juni.

Sammentælling og Lærermøde.

Lørdag den 22. Juni.

- Kl. 9 : Dimission og Translokation samt Faneindvielse i Skolens Gymnastiksal.

Forældre, Værger og enhver, der interesserer sig for Skolen og dens Arbejde, indbydes venligst til at overvære Eksamen og Afslutningshøjtideligheden.

Indmeldelse af nye Elever modtages helst inden Sommerferien.

Det nye Skoleaar begynder **Torsdag, den 13. August.**

Kl. 9 for Mellem skolens Elever

Kl 10 for Underskolens Elever.

Maribo private Realskole i Maj 1946.

Telefon 321.

B. Hjerrild.

